

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**ORGANIZACE A METODY TAKTICKÉ PŘÍPRAVY
POLICISTŮ**

Autor práce: Martin Kadlec
Studijní obor: Bezpečnostně právní činnosti ve veřejné správě
Forma studia: Kombinovaná
Vedoucí práce: Mgr. Josef Kříha
Katedra: Právních odborů a bezpečnostních studií

2014

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

Děkuji za vedení práce vedoucímu práce **Mgr. Josefu Kříhovi**, jehož metodické pokyny byly pro mne významnou iniciací k jejímu zpracování. Děkuji rodině za trpělivost a velkou podporu.

ABSTRAKT

KADLEC, M. *Organizace a metody taktické přípravy policistů: bakalářská práce.* České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2014. 53 s. Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Josef Kříha.

Klíčová slova: krizová situace, metodika, riziková situace, služební příprava, strategie, taktika

Bakalářská práce ve své úvodní části teoretickým způsobem v širším smyslu osvětluje jedinečnost vybraných právních, taktických, technických aspektů souvisejících s realizací zákroků v rámci využití poukazovaných oprávnění dle zákona č. 273/2008 Sb. o Policii ČR ve znění pozdějších předpisů u příslušníků Policie ČR (dále jen „**policistů**“), včetně zdůraznění potřeby optimalizování jednotného taktického postupu policistů zařazených zejména ve službě pořádkové policie.

Kapitoly čtyři a šest jsou v užším směru cíleně a praxeologicky zaměřeny k nastínění variability taktických zásad zákroku vedeného proti agresorovi, např. „zásah v budově“ nebo demonstrativně poukazují na právní a taktické aspekty postupu při zastavování vozidla, či popisují jednotný postup při realizaci zákroku směřovanému proti aktivnímu střelci. V kapitole sedmé, tj. v závěru části bakalářské práce, je taktéž rámcově zdůrazněna celospolečenská významnost vzdělávání a výcviku stávajících a nově nastupujících policistů. Je zde osvětlena i hodnocena základní struktura, typ, metodika, ale i celkový přístup školitelů, ovlivňující úroveň a profesní připravenost jednotlivých policistů, která se v důsledku promítá i do organizace Policie České republiky.

ABSTRACT

KADLEC, M. *Organization and methods of tactical training of police officers: Bachelor thesis*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2014. 53 p. Supervisor: Mgr. Josef Kříha.

Key words: crisis, methodology, professional training, risk situation, strategy, tactics.

This bachelor thesis explains the unification of tactics and management of police actions of members of Police of the Czech Republic in the main part, as various police units and departments.

Chapters number four and six are focused on tactics rules of intervention against aggressor - such as intervention in building or developed very discussed topic, how to act by stopping vehicle or describe intervention against active shooter. In the seventh chapter there is a serious topic - education and training of current and new policemen. It is explained and evaluated elementary structure, type, methodology and access of vocational advisors, which impact police activities, as - in consequence - project to establishment of Police of the Czech Republic.

OBSAH

1 CÍLE A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE.....	11
2 DEFINICE KLÍČOVÝCH SLOV	14
3 SLUŽEBNÍ PŘÍPRAVA.....	16
3.1 Charakteristika skupin služební přípravy.....	17
3.2 Organizace služební přípravy	19
4 TAKTICKÁ PŘÍPRAVA	21
4.1 Taktika budova.....	23
4.2 Taktika silniční kontroly a zastavení vozidla.....	24
4.2.1 Takticky nevhodné zastavení zepředu	24
4.2.2 Postavení hlídky u zastaveného osobního vozidla.....	24
4.2.3 Vytažení řidiče z vozidla	27
4.2.4 Taktický postup pro omezení osobní svobody	28
4.2.5 Reakce na útok se zbraní	29
4.2.6 Hlídka dostihla vozidlo pachatele.....	29
5 VÝVOJ DONUCOVACÍCH PROSTŘEDKŮ U PČR	31
6 PROBLEMATIKA ŘEŠENÍ AKTIVNÍHO STŘELCE	39
7 SPECIFIKACE EDUKAČNÍCH PROCESŮ V RÁMCI VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ PŘÍSLUŠNÍKŮ PČR	41
7.1 Rámcový vzdělávací program základní odborné přípravy	41
7.2 Základní principy a kompetence policejní práce	41
7.3 Základní odborná příprava policistů	44

7.4 Řízený rozhovor s policistou zařazeného na funkci lektor, metodik Školního policejního střediska ve služební hodnosti kapitán.....	45
ZÁVĚR.....	48
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	52
SEZNAM OBRÁZKŮ	53

ÚVOD

Obsahem bakalářské práce je teoretickým způsobem demonstrovat průběh organizace a taktické přípravy příslušníků Policie ČR (dále jen „**policistů**“) zařazených zejména ve službě pořádkové policie. V jednotlivých kapitolách je podrobně analyzována činnost policistů ve vzájemném souladu s právními aspekty a postupy při realizaci úkonů vyplývajících z ustanovení § 10 zákona č. 273/2008 Sb. o Policii ČR ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o Policii ČR**“), ale i zákroků dle ustanovení § 51 „**zákona o Policii ČR**“. Záměrem hodnocení situací a postupů v přímé kombinaci s jednotlivě uvedenými příklady je cíleně a vědomě upozornit na neustálou potřebu zdokonalení a sjednocení taktických postupů u policistů. Úvod práce pojednává o organizaci, obsahu a zaměření služební přípravy, rozdělení policistů do skupin se specifickou taktickou přípravou. Policisté reagují na různorodá oznámení, z nichž některá je nutí provést zákrok dle ustanovení „**zákona o Policii ČR**“. *„Zákrokem se podle „zákona o Policii ČR“ rozumí úkon, při němž dochází k přímému vynucování splnění právní povinnosti nebo k přímé ochraně práv za použití síly nebo hrozby jejího použití.“¹*

Zákrokem policista odvrací nebezpečí, které ohrožuje hlavně život a zdraví osob, lidskou důstojnost, porušuje veřejný pořádek či narušuje ochranu majetku. Zákrok by měl být proveden tak, aby splnil svůj účel, nedošlo ke zranění nebo usmrcení ohrožených osob, nezúčastněných osob, samotných policistů, případně nedošlo k excesu proti osobě, která se dopouští protiprávního jednání. Každý policista by si měl uvědomit, že absolvováním taktického výcviku zdokonaluje vlastní dovednosti, jako je takticky správný postup při zastavení vozidla, kontrola osoby, správný postup při vstupu do budovy, která může být složena z bytových a nebytových prostor. Dokáže také lépe reagovat na vzniklou situaci, kdy cílem je úspěšné provedení úkonů a zákroků dle jednotlivých ustanovení „**zákona o Policii ČR**“. Taktickou přípravu je každý policista povinen ze zákona absolvovat. Policista je povinen podle jednotlivých ustanovení

¹ ŠKODA, J. *Zákon o Policii České republiky s komentářem*. Plzeň: A. Čeněk, 2009, s. 174.

zákona č. 361/2003 Sb. o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů**“) se zdokonalovat ve služební přípravě. „*Příslušník je povinen prohlubovat svoji odbornost a udržovat svoji fyzickou zdatnost potřebnou pro zastávané služební místo a podrobovat se jejímu ověřování služebním funkcionářem*“². Vedoucí funkcionář je dle „**zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů**“ povinen zabezpečit příslušníkovi vyškolení a vycvičení. „*Vedoucí příslušník je též povinen zabezpečovat, aby příslušníci byli pro výkon služby náležitě vyškoleni a vycvičení*.“³

Vždy záleží na konkrétním přístupu jednotlivého policisty a jeho snaze být v dané problematice taktické přípravy řádně připraven a vyškolen. „*Prosazování a ochrana zákona je rizikové povolání, které vyžaduje konstantní profesionalitu a špičkovou připravenost*.“⁴ V současné době prudce stoupá agresivita pachatelů trestné činnosti a organizovaného zločinu i s tím související narůstající násilí pachatelů různých věkových skupin. Pachatelé jsou ozbrojeni a neváhají použít násilí a to jak proti obětem trestného činu, tak i proti zasahujícím policistům. „*V určitém okamžiku se musí podezřelý se zbrání, který stojí proti vám – i když zcela podvědomě rozhodnout, zda se dá na útěk, vzdá se, nebo bude střílet*.“⁵

Teoretické znalosti a praktické dovednosti u taktické přípravy policistů se liší, proto taktická příprava u Policie ČR není zcela jednotná. Taktická příprava policistů by měla probíhat v souladu s interními akty řízení, konkrétními pokyny policejního prezidenta, následnými rozkazy krajského ředitele Policie ČR. Prvořadou pracovní náplní policisty je vykonávat úkoly dle ustanovení § 2 „**zákona o Policii ČR**“, mezi něž patří: „*chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku*.“⁶ Z výše uvedeného plyne, že odborně a profesně zdatní policisté mají mnohem vyšší

² TOMEK, P. *Zákon o služebním poměru příslušníka bezpečnostních sborů: s komentářem*. Olomouc: Amag, 2007, s. 23.

³ ČESKO. Zákon č. 361/2003 Sb. o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (tištěný zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2013, částka 15, s. 213-245.

⁴ NÁCHODSKÝ, Z. *Taktika policejní akce*. Praha: Armex, 1993, s. 3.

⁵ ADAMS, J. a kol. *Jak přežít v betonové džungli*. Praha: Armex, 2001, s. 42.

⁶ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky s komentářem*. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 10.

procento úspěšně provedených zákroků než policisté, kteří doposud nezískali dostatečné znalosti v této problematice.

1 CÍLE A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Bakalářská práce se bude teoretickým způsobem zabývat analýzou a syntézou vybraných právních, taktických a technických aspektů zájmově demonstrovaných úkonů a zákroků realizovaných zejména policisty dislokovánými v rámci služby pořádkové policie. V souladu s hlavními i vedlejšími cíli bakalářské práce budou v rámci dílčích a zevšeobecňujících závěrů v užším smyslu analyzovány vybrané praxeologické a metodologické kauzality, směřované k možné optimalizaci, takticky a technicky nejvhodnějšího využití vybraných institutů „**zákona o Policii ČR**“.

Hlavním cílem bakalářské práce je analyzovat a specifikovat vybrané právní, taktické a technické aspekty výcviku policistů, které dále reflektují teoreticko-praxeologickou povahu vybraných úkonů a zákroků v komparaci s faktickými schopnostmi a dovednostmi nacvičovanými u teoretické a taktické přípravy policistů, se zaměřením na místní působnost Policie ČR, Krajského ředitelství Hlavního města Prahy. V problematice taktické přípravy je kladen, v užším slova smyslu, hlavní důraz na realizaci kontroly vozidla, ale je zde i specifikován návod k samotnému zastavení vozidla a jeho následné kontrole dle ustanovení § 42 „**zákona o Policii ČR**“. Je zcela neoddiskutovatelným faktem, že takticky vhodně zvolený postup související s aplikací oprávnění v rámci kontroly vozidla je zapotřebí znát, jelikož ovlivňuje řádné provedení zákroků. K neméně důležitým bodům taktické přípravy autor bakalářské práce zahrnuje i analýzu celkového procesu zásahu, při kterém jsou policisté nuceni vstupovat do budovy. Z komplexního hlediska musí vždy policista zvážit, zdali je schopen zákrok provést nebo je nutno vyčkat na posily, či je nutné individuálně zvážit nasazení jiné jednotky integrovaného záchranného systému. Ve výjimečných stavech, kdy zákrok nesnese odkladu a hrozí nebezpečí z prodlení, jsou policisté nuceni dle ustanovení § 40 „**zákona o Policii ČR**“ zásah provést, aniž by čekali na posily nebo vyčkali příjezdu ostatních jednotek integrovaného záchranného systému (požár v kombinaci s přepadením nebo podezření na havárii plynu v kombinaci se zraněním a loupeží). Důležitým faktorem tohoto bodu je přísná důslednost na správný taktický postup u vícečetných hlídek, které vstupují do budovy. Nesprávným postupem nebo špatnou koordinací při vstupu do budovy hrozí v těchto případech i možnost vzniku zranění, nebo smrtelného úrazu.

Šestá kapitola bakalářské práce je věnována analýze problematiky aktivního střelce. Na tuto problematiku se po řadu let bohužel zapomínalo. Příkladem je rok 1999, kdy agresivní fanatičnost dvou amerických vysokoškolských studentů Columbine High School Erica Harisse a Dylana Klebolda společně s neprofesionálně vedeným zásahem místní policie měla za následek násilnou smrt 12 spolužáků, jednoho učitele a dalších 21 vážně zraněných studentů.⁷ Druhý případ se stal roku 2002 v Německu, kdy na Erfurtském gymnáziu devatenáctiletý student Robert Steinhausen zabil během třinácti minut zástupkyni ředitele, 11 učitelů, 2 studenty, sekretářku a jednoho policistu.⁸ Opět je zde smrtí policisty a mnoha učitelů poukázáno na neprofesionální zákrok. Bohužel tyto zmíněné skutečnosti měly za následek smrt žáků, učitelů, ale i policistů, jak je popsáno v kapitole 6. Je nutné se zamyslet i nad časovým horizontem, kdy se s tímto problémem agresivity bude potýkat i naše země. Proto je důležité včas řešit tuto možnou nastávající skutečnost. Bakalářská práce se snaží upozornit na všechny tyto kladené otázky i vyzdvihnout některá teoreticky možná řešení, obracející se na vzdělávací programy základní odborné přípravy (dále jen „ZOP“). Zdůrazňuje, že je nutné seznámit policisty s právními i taktickými aspekty, potřebnými k vykonávání profesně náročné činnosti. Důraznost v této práci je především kladena na dobrý výcvik a odbornou přípravu všech policistů. Autor bakalářské práce se snaží zamyslet nad sjednocením zákroků, ať se jedná o problematiku zastavení vozidla nebo o správný postup při vstupu do budovy. Jako příklad je uvedeno hlavní město Praha, kde se v případě hlášeného problému na místo incidentu sjíždí i několik policejních hlídek najednou a ne vždy se stává, že každá hlídka či jednotlivý policista postupuje se stejnou taktikou zákroku. Je nutno zdůraznit, že s ohledem na společnou taktiku policistů, dislokovaných v rámci služby pořádkové policie, je více než vhodné sjednotit taktické postupy zákroků. Samostatně zaměřenou částí v této bakalářské práci je i níže rozvedená kapitola specializující se na demonstraci vybraných donucovacích prostředků dle ustanovení § 52 „**zákonu o Policii ČR**“ (slzotvorný prostředek, teleskopický

7 HISTORY. 1900s. about. com [online]. ©1999 [cit. 2014-04-19]. Dostupné z WWW: <<http://history1900s.about.com/od/famouscrimesscandals/a/columbine.htm>>.

8 WSWS. wsws.org [online]. ©2004 [cit. 2014-04-19]. Dostupné z WWW: <<http://www.wsws.org/en/articles/2004/05/erfu-m11.html>>

obušek, Taser a jiné). Jsou zde analyzovány výhody, ale i nevýhody těchto donucovacích prostředků v praxi při jednotlivých zásazích. Věcná část teoreticky zaměřené práce je obohacena o obrázkové přílohy, které názorně zdůrazňují rozmístění donucovacích prostředků na služebním opasku každého uniformovaného policisty dislokovaného v rámci služby pořádkové policie.

2 DEFINICE KLÍČOVÝCH SLOV

Taktika

„Policejní taktika je soubor konkrétních metod používaných jednotlivými policejními složkami za účelem řádného splnění služebního úkolu.“⁹ V průběhu času prodělala policejní taktika období stagnace i prudkého vývoje v závislosti na technickém vývoji zbraní a donucovacích prostředků a filozofickém náhledu na násilí. Vhodnost použití různých taktik závisí zejména na následujících okolnostech:

- 1. cíle akce (obrana, získání určité pozice, průlom a následný postup)*
- 2. terén, v němž se má akce provést (otevřený terén s dostatečnými komunikacemi, lesnatá oblast s minimem komunikací, městská zástavba)*
- 3. síla a technické vybavení protivníka*
- 4. logistická situace obou protivníků*
- 5. kvalita a schopnosti důstojnického sboru*
- 6. míra informovanosti, stavu a plánech protivníka*

Strategie

„Strategie (z řeckého strategos, „generál“) je dlouhodobý plán činnosti zaměřený na dosažení nějakého cíle. Policejní strategie je plán a činnost zaměřená na funkci a zdokonalování funkce Policie ČR, integrace jejich metod s návazností na předcházení kriminality i následného řešení přestupků a trestných činů.“¹⁰

Služební příprava

„Služební příprava je příprava určená k soustavnému získávání, udržování a prohlubování odborné způsobilosti potřebné pro výkon a zastávaného služebního

⁹ NÁCHODSKÝ, Z. *Taktika policejní akce*. Praha: Armex, 1993, s. 15.

¹⁰ ADAMS, J. a kol. *Jak přežít v betonové džungli*. Praha: Armex, 2001, s. 25.

*místa.*¹¹ Rovněž je služební příprava součástí výkonu služby, a proto je každý policista povinen plnit úkoly stanovené v oblasti služební přípravy. Služební příprava je rozlišována obsahově podle oprávnění a povinností policisty, které jsou dány obecně ze služebního poměru příslušníka bezpečnostního sboru, se zaměřením podle profilové činnosti jednotlivé služby policie, nebo podle oprávnění a povinností policisty. Služební příprava obsahuje výcvik profesní manipulace a použití zbraně, výcvik v používání donucovacích prostředků, taktickou přípravu (budova, vozidlo, atd.), kondiční přípravu a další kladené požadavky i nároky pro jednotlivé útvary Policie ČR.

Metodika

*„Metodika je obecně pracovní postup (metoda) nebo nauka o metodě.“*¹² Metodika v oblasti taktické přípravy policistů je například správný taktický přístup ke kontrolovanému vozidlu, kontrole napadeného objektu, apod.

Riziková situace, rizikové chování

*„Rizikovou situací je situace, kdy uživatel sociálních služeb ohrožuje svoje zdraví a život, nebo zdraví a život jiných osob. Rizikovým chováním je chování a jednání uživatele, které může vést k přímému ohrožení jeho zdraví a života nebo zdraví a života jiných fyzických osob.“*¹³

Krizová situace, krizové řízení

*„Mimořádná událost, v jejímž důsledku se vyhláší stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu nebo válečný stav. Jsou při ní ohroženy důležité hodnoty, zájmy či statky státu a jeho občanů a hrozící nebezpečí nelze odvrátit a způsobené škody odstranit běžnou činností orgánů veřejné moci, ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů, záchranných sborů, havarijních a jiných služeb a právnických a fyzických osob.“*¹⁴

¹¹ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 4/2009 o provádění služební přípravy příslušníků Policie České republiky. Praha, 2009, s. 8-9.

¹² NÁCHODSKÝ, Z. *Taktika policejní akce*. Praha: Armex, 1993, s. 55.

¹³ ČESKO. Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky (tištěný zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2013, částka 3, s. 98-110.

¹⁴ ČESKO. Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (tištěný zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2013, částka 10, s. 230-250.

3 SLUŽEBNÍ PŘÍPRAVA

„Služební příprava je příprava určená k soustavnému získávání, udržování a prohlubování odborné způsobilosti potřebné pro výkon a zastávaného služebního místa.“¹⁵ Rovněž je služební příprava součástí výkonu služby, a proto je každý policista povinen plnit úkoly stanovené v oblasti služební přípravy. Služební příprava je rozlišována obsahově podle oprávnění a povinností policisty, které jsou dány obecně ze služebního poměru příslušníka bezpečnostního sboru se zaměřením podle profilové činnosti jednotlivé služby policie nebo podle oprávnění a povinností policisty. Služební příprava obsahuje výcvik profesní manipulace a použití zbraně, výcvik v používání donucovacích prostředků, taktickou přípravu (budova, vozidlo, atd.), kondiční přípravu a další kladené požadavky i nároky pro jednotlivé útvary Policie ČR.

Taktická příprava, která je součástí služební přípravy, je realizována v rámci výcviku, školení, kurzů, odborných stáží, seminářů apod.

Podle druhů služební přípravy se rozlišuje na všeobecnou služební přípravu, která je určena k rozšiřování a prohlubování kompetencí policistů potřebných pro plnění služebních úkolů. Dalšími druhy služební přípravy jsou tělesná, střelecká a taktická příprava, které jsou zaměřeny na získání a rozvíjení znalostí, praktických dovedností a pohybových schopností policistů, potřebných pro výkon jejich služby, kdy tyto technické a taktické a právní aspekty jsou vkládány do komplexního výcviku na speciálně vybaveném pracovišti. Zde se jedná o integrovaný výcvik policistů, který je zaměřen a rozčleněn do speciálních kurzů s různě individuální problematikou. Taktická příprava je dále zaměřena na upevňování, rozšiřování a prohlubování odbornosti v rozsahu požadavků definujících konkrétní služební místo s využitím poznatků i získaných zkušeností z předchozích případů. Cíle taktické přípravy jsou různé pro každou skupinu, ve které je policista zařazen s tím, že rámcový obsah přípravy jednotlivých oblastí slouží jako podklad pro výběr aktuálních výcvikových témat. Součástí služební přípravy jsou střelecké prověrky, proškolení a přezkoušení. Policisté na útvarech jsou zařazeni do skupin a to na základě cílů služební přípravy, charakteru

¹⁵ ČESKO. *Závazný pokyn policejního prezidenta č. 4/2009 o provádění služební přípravy příslušníků Policie České republiky*. Praha, 2009, s.8-9.

úkolů a specifikace policejní činnosti. Konkrétní zařazení policistů do skupin a služební přípravy stanoví ředitel útvaru interním aktem řízení.

Organizaci taktické přípravy, výcvik v používání donucovacích prostředků i použití zbraně, provádějí instruktoři Policie ČR (dále jen „**instruktoři**“) a to takovým způsobem, aby bylo maximálně využito času a prostředků určených pro výcvik. Instruktoři vycházejí ze stavu úrovně výcvikových znalostí policistů, přitom jsou vázáni povinností dodržovat veškerá pravidla bezpečnosti. Pokud policista na základě rezortního zdravotnického zařízení má navržené úlevy a omezení pro výkon služby ze zdravotních důvodů, je pouze v takovém rozsahu úlev osvobozen od taktické přípravy. Pro jednotlivé skupiny služební přípravy je stanoven povinný nebo doporučený počet výcvikových dnů. Co se týče nácviků donucovacích prostředků a taktických dovedností, také i zde je pevně stanoven počet dnů pro každou výcvikovou skupinu samostatně.

3.1 Charakteristika skupin služební přípravy

Taktická příprava je v rámci služební přípravy rozdělena na skupiny č. 1 až č. 4. *„Základním kritériem pro zařazení služebního místa do příslušné skupiny je převažující charakter činnosti při plnění služebních úkolů, zejména míra nebezpečnosti vyplývající ze zákroků a úkonů a pravděpodobnosti provádění zákroků proti pachatelům trestné činnosti a přestupků.“¹⁶*

Do skupiny č. 1 jsou zařazeni policisté, kteří jsou určeni k provádění zákroků proti nebezpečným pachatelům organizované trestné činnosti a pachatelům zvláště úmyslných trestných činů. Dále jsou zde zařazeny speciální pořádkové jednotky krajských ředitelství policie k provádění zákroků pod jednotným velením k zajištění a obnově veřejného pořádku a bezpečnosti. Dále pak policisté zajišťující přímou osobní ochranu chráněných osob a k zajištění doprovodu letadel. U těchto policistů zařazených ve skupině č. 1 je služební příprava stanovena v minimálním rozsahu 48 pracovních dnů, což je 360 hodin. Ostré střelby 12 krát do roka v objemu minimálně 600 vystřelených nábojů. Nácvik používání donucovacích prostředků a nácvik taktických dovedností je prováděn minimálně 36 krát za rok.

¹⁶ ČESKO. *Závazný pokyn policejního prezidenta č. 4/2009 o provádění služební přípravy příslušníků Policie České republiky*. Praha, 2009, s. 20.

Do skupiny č. 2 se zařazují policisté vykonávající základní policejní činnosti v oblasti dohledu nad veřejným pořádkem a bezpečností, dopravou, režimem ochrany státní hranice, vstupem a pobytem cizinců na území České republiky a v oblasti doprovodů a ozbrojených eskort. Služební náplň těchto policistů přímo souvisí s prováděním zákroků proti pachatelům trestné činnosti. Policisté v této skupině plní úkoly v oblasti ochrany objektů a bezpečnosti chráněných osob, provádějí operativně pátrací činnost a dále jsou zde zařazeni instruktoři. Policisté zařazení ve skupině č. 2 provádějí služební přípravu v optimálním rozsahu 16 pracovních dnů, což je 120 hod. Ostré střelby provádějí minimálně 8 krát za rok v objemu minimálně 400 vystřelených nábojů na policistu. Návčik používání donucovacích prostředků a návčik základních taktických dovedností provádějí minimálně 8 krát za rok.

Do skupiny č. 3 jsou zařazeni policisté, kteří vykonávají základní policejní činnosti v oblasti dohledu nad veřejným pořádkem a bezpečností, dopravou, režimem ochrany státní hranice, vstupem a pobytem cizinců na území České republiky. Dále plní úkoly v oblasti odhalování, dokumentace a vyšetřování trestné činnosti, jejich služební náplň může být také provádění zákroků proti pachatelům trestné činnosti a přestupků. Policisté zařazení ve skupině č. 3 provádějí služební přípravu v optimálním rozsahu 8 pracovních dnů, což je 60 hodin. Návčik taktických dovedností a profesní manipulace se zbraní provádějí minimálně 4 krát za rok.

Do skupiny č. 4 jsou zařazeni policisté, kteří vykonávají základní policejní činnosti v oblasti odhalování, dokumentace a vyšetřování trestné činnosti, jejichž součástí není provádění zákroků proti pachatelům trestné činnosti a přestupků. Náplň práce tvoří převážně administrativní činnost, poskytování technického, materiálního, informačního nebo jiného zabezpečení pro výkon služby. Patří sem policisté na vedoucích funkcích, pokud jejich činnost není součástí přímého výkonu služby. Policisté zařazení ve skupině č. 4 provádějí služební přípravu v optimálním rozsahu 4 pracovních dnů, což je 30 hodin. Návčik taktických dovedností a profesní manipulace se zbraní provádějí minimálně 2 krát za rok.

Služební příprava je důležitá pro všechny policisty. Je jedno, zda slouží na ulici nebo spíše v kanceláři. Proto i časová dotace by měla být rozhodně větší a rovněž počet vystřelených nábojů by měl být větší. Momentální finanční situace u Policie ČR není lichotivá. “Ale šetří se na správném místě?” Policista, který bude nucen při zákroku

použít zbraň, musí tuto zbraň bravurně ovládat a musí být na takovou situaci připraven. A právě k tomu slouží výcviky na střelnici, kde si zvládnutí zbraně a střelbu samotnou může důkladně procvičit a prověřit. Zde zjistí, co mu jde nebo v čem by měl přidat. Je jasné, že na střelnici nelze úplně navodit stejnou situaci jako v reálu, ale alespoň podobná situace by měla policistovi napovědět, zda by zvládl takou situaci ve službě nebo ne. Z těchto důvodů je v bakalářské práci navrženo, že u výcvikové skupiny č. 1 by ostré střelby měly být minimálně 18 krát za rok. U skupiny č. 2 navrženo 14 krát za rok. U skupiny č. 3 navrženo 8 krát za rok a u skupiny č. 4 by měly být ostré střelby 4 krát ročně.

3.2 Organizace služební přípravy

„Vedoucí funkcionář krajského ředitelství útvaru policie odpovídá za organizaci, provádění, kontrolu a hodnocení služební přípravy a je povinen vydat rozkaz ke služební přípravě na výcvikový rok, kterým je období od 1. ledna do 31. prosince kalendářního roku, a to na základě závazného pokynu policejního prezidenta č. 4/2009.“¹⁷

„Dále je povinen zabezpečit zpracování prováděcího plánu, vedení dokumentace, výsledků prověrek ke služební přípravě a služební přípravy instruktorů. Kontroluje a průběžně hodnotí provádění služební přípravy a přijímá odpovídající opatření. V případě, kdy v rámci služební přípravy budou probíhat činnosti, kde by mohlo dojít k ohrožení života a zdraví policistů, je vedoucí funkcionář krajského ředitelství útvaru policie povinen zajistit odpovídající zdravotnické zabezpečení. Součástí služební přípravy jsou prověrky, které se mohou konat kdykoliv v průběhu výcvikového roku, včetně služební přípravy prováděné ve školním policejním středisku. Obsah prověrek a kritéria pro jejich vyhodnocení jsou dané pro jednotlivé skupiny. Prověrky instruktorů organizuje a vyhodnocuje odbor vzdělávání policejního prezidia. Výsledky dosahované ve služební přípravě jsou součástí služebního hodnocení policisty.“¹⁸

¹⁷ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 4/2009 o provádění služební přípravy příslušníků Policie České republiky. Praha, 2009, s. 34.

¹⁸ TOMEK, P. Zákon o služebním poměru příslušníka bezpečnostních sborů: s komentářem. Olomouc: Amag, 2007, s. 42.

Proškolení z taktické přípravy a použití donucovacích prostředků je organizováno instruktory ve formě samostatných výcvikových bloků. Každý policista je povinen se zúčastnit všech výcvikových bloků stanovených pro příslušnou skupinu, do které je zařazen. Účast policisty na každém výcvikovém bloku je dokumentována podpisem a zároveň účast policisty potvrdí instruktor. Formu docházkové dokumentace stanoví vedoucí funkcionář krajského ředitelství policie a to takovým způsobem, aby bylo řádně patrné a prokazatelné, že se policista v daném výcvikovém roce zúčastnil a absolvoval stanovený obsah a rozsah proškolení z taktické přípravy.

Každá skupina služební přípravy má různý počet výcvikových bloků v daném výcvikovém roce. Pro skupinu č. 2 se organizují čtyři výcvikové bloky za daný výcvikový rok a patří sem donucovací prostředky, taktika – osoba, taktika – budova, taktika – vozidlo. Pro skupinu č. 3 služební přípravy se organizují dva výcvikové bloky v daném výcvikovém roce a to profesní manipulace se služební zbraní, taktika – osoba. Pro skupinu č. 4 služební přípravy se organizuje jeden výcvikový blok v daném výcvikovém roce a to je profesní manipulace se služební zbraní.

K organizaci služební přípravy je nutné podotknout, že v každé výcvikové skupině by bylo vhodné, aby byl jednotlivý výcvikový blok periodicky ročně opakován. S ohledem na stále se vyvíjející, měnící se a zdokonalující se taktické postupy u jednotlivých zákroků, je mnohem lepší s touto taktikou seznamovat policisty mnohem dříve, než se s ní setkají v praxi. Jako příklad je uvedeno násilné vytahování nebezpečného pachatele z vozidla, vylepšené taktické postupy pro vstup do budovy, nebo změny, které se projevují přínosem moderní techniky používané u policie (robotizace, záznamové zařízení, nebo moderní metody spacificace osob). Stejně tak se projevuje i vývoj v oblasti střelecké přípravy, která se neustále mění a zdokonaluje s vývojem zbraní a munice. Z praktického hlediska by bylo vhodnější, aby se policisté seznamovali a naučili se ovládat a střílet i z jiné zbraně, než jakou mají přidělenou jako služební. Může se stát, že při výkonu služby se nemusí vždy setkávat jen se svojí služební zbraní, ale budou nuceni s ohledem na všechny okolnosti použít zbraň i jinou, nebo dokonce zbraň protivníka.

4 TAKTICKÁ PŘÍPRAVA

„Rámcový obsah služební přípravy podle oblasti nácviku základních taktických dovedností upravuje interní akt řízení, kde je taktická příprava zaměřena na kontrolu a zjišťování totožnosti, přístup k nebezpečným místům, kontrolu světlem, komunikaci, využití momentu překvapení, významu krytí a skrývání, zajištění pachatele, konfrontace a prohlídky.“¹⁹

Do kontroly a zjišťování totožnosti patří jak základní kontrola totožnosti, tak kontrola totožnosti při zastavení vozidla. U přístupu k nebezpečným místům patří pohyb ve volném prostoru, přístup k budově, k místnosti. Pohyb po chodbách a schodištích, vstup do objektů a otvorů, zastavování motorových vozidel. Při nácviku taktické dovednosti kontrola světlem je výcvik zaměřen na noční vidění, světla uvnitř budov, světla motorových vozidel a světla kapesních svítilen. Do nácviku komunikace patří slovní příkazy a povely, nonverbální komunikace, rádiové spojení, základní příkazy a povely v cizích jazycích a základy krizové komunikace. Při výcviku využití momentu překvapení je taktický výcvik zaměřen na strategii taktických postupů, momentu překvapení v bezprostřední blízkosti s pachatelem a odzbrojení pachatele policistou. Rovněž je cvičen význam krytí a skrytí, zhodnocení správné volby krytu, využití hlídkového vozidla jako krytu, postavení a pohyb v krytu a využití průbojnosti projektilů. Při zajištění pachatele je výcvik zaměřen na pronásledování pachatele, jeho odzbrojení a zneškodnění. Dále přístup do těsné blízkosti ozbrojeného pachatele, poutací polohy a přikládání pout. Vyhledávání zbraní a následné zajištění zbraní pachatelů, odchod z místa zákroku a eskorty osob. Základní výcvik taktických dovedností je zaměřen i na konfrontaci při napadení střelbou, střetem s ozbrojeným pachatelem, při napadení vozidla střelbou, pohybu a úniku v zóně smrti. Tím se rozumí možnost usmrcení policisty. Výcvik střelby je zaměřen na instinktivní střelbu, střelbu s využitím odrazu střely a znovu nabíjení a odstraňování závad pod palbou. Instinktivní střelbou chápeme situaci, kdy policista brání svůj vlastní život. Střelba s využitím odrazu střely je situace, kdy policista vystřelí a střela se odrazí a míří na pachatele. U prohlídek je výcvik zaměřen na propátrání budovy, prohlídku osob, vozidel

¹⁹ ČESKO. *Závazný pokyn policejního prezidenta č. 4/2009 o provádění služební přípravy příslušníků Policie České republiky*. Praha, 2009, s. 56.

a vyhledávání podezřelých předmětů a nástražných výbušných systémů. Zde se vychází z ustanovení § 42 „**zákon o Policii ČR**“ a dále z příslušných aktů řízení.

Cílem nácviku taktických dovedností je zvládnutí rizikových situací ohrožujících život a zdraví při zákroku proti pachatelům trestné činnosti, osobám narušující veřejný pořádek a schopnost volit optimální postup k dosažení stanoveného cíle takového zákroku. *„Obecně lze tedy říci, že připravenost policistů, zejména k obchůzkové službě a k provádění zákroků, není na patřičné úrovni. Proto je třeba zvláště zvýšit účinnost přípravy policistů k zákroku proti narušitelům veřejného pořádku tak, aby byl policista schopen na vyšší profesionální úrovni použít přiměřený prostředek ještě dříve, než by mohl být útočníkem zraněn sám.“*²⁰

*Policista v rámci svého postupu je povinen na základě „**zákona o Policii ČR**“ dbát, aby žádné osobě v důsledku postupu policisty nevznikla bezdůvodná újma, aby případný zásah do práv a svobod osob, proti kterým zákrok směřuje, nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného úkonu. S tím souvisí rovněž použití donucovacích prostředků a zbraně, kdy shora uvedený zákon přímo stanovuje, že policista je oprávněn použít donucovací prostředek a zbraň, k jejichž používání byl vycvičen. Při použití donucovacího prostředku, zvolí takový, který umožní dosažení účelu sledovaného zákrokem a je nezbytný k překonání odporu nebo útoku osoby, proti níž zákrok zakročuje. Zde je důležité, aby policista byl k použití donucovacích prostředků a zbraní řádně vycvičen, aby uměl donucovací prostředky a zbraň řádně ovládat a uměl je takticky využít v různých situacích.“*²¹

Pokud bude taktická příprava policisty na dobré úrovni, snižuje se riziko nepřiměřeného postupu proti pachateli, způsobení zřejmě nepřiměřené újmy při použití donucovacího prostředku a neoprávněného použití zbraně. Dále se výrazně snižuje riziko zranění nebo dokonce usmrcení policisty provádějícího zákrok, případně zranění nebo usmrcení nezúčastněných osob. Jak uvádí JUDr. Náchodský *„je nutné neustále zvyšovat profesionalitu a věnovat zvýšenou pozornost přípravě policistů a jejich*

²⁰ NÁCHODSKÝ, Z. *Taktika policejní akce*. Praha: Armex, 1993, s. 4.

²¹ ČESKO. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (tištěný zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2013, částka 17, s. 67.

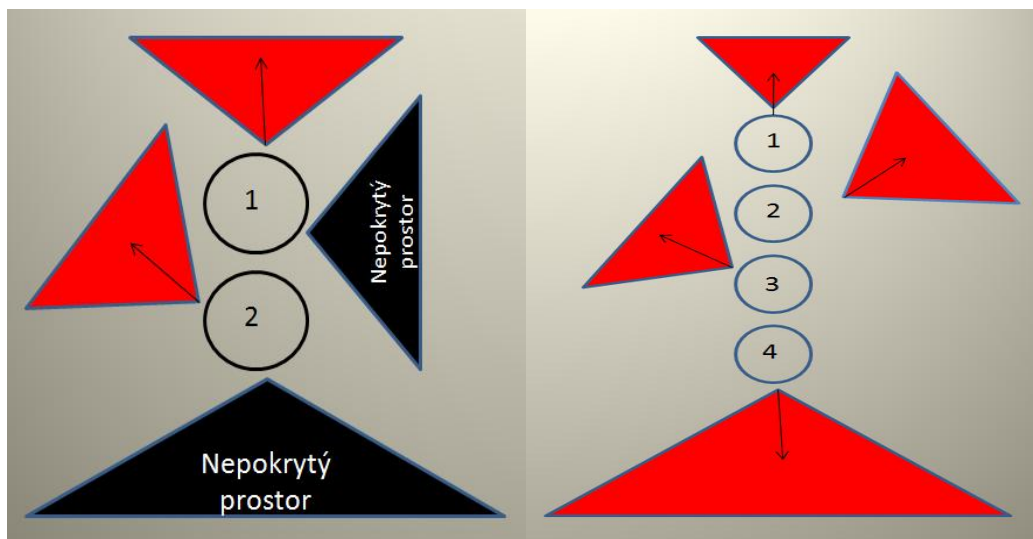
zdokonalování v taktice provádění zákroků.“²² Policisté při provádění zákroku proti osobě, která má být omezena na osobní svobodě, musí respektovat ústavní zákon. „Nedotknutelnost osoby a jejího soukromí je zaručena. Omezena může být jen v případech stanoveným zákonem.“²³

Mezi výcvikové bloky taktické přípravy patří nácvik použití donucovacích prostředků, taktika budova, vozidlo, osoba a profesní manipulace se zbraní. Každý výcvikový blok se cvičí samostatně, ale v praxi se činnost při zákroku prolíná.

4.1 Taktika budova

Pod názvem taktika budova by si každý policista měl představit, že se nejedná jen o vstup do domu, ale jedná se i o vstup do bytu, skladových a neobytných prostor, atd. Vstup do objektu by měl být proto přiměřený schopnostem a znalostem zasahujících policistů. Taktické postupy jsou přizpůsobeny pro dvou a vícečlenou hlídku. Jestliže je na místě pouze dvojčlená hlídka, vstupuje do objektu jen v krajní nouzi! Na obrázku č. 1. je ukázán rozdíl při chůzi dvojčlené a vícečlené hlídky. Je tady patrný jasný rozdíl v pokrytí všech možných úhlů, z jakých by mohl nepřítel hlídku napadnout.²⁴

Obr. 1. Dvojčlený a čtyřčlený tým²⁵



²² NÁCHODSKÝ, Z. *Taktika policejní akce*. Praha: Armex, 1993, s. 33.

²³ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky s komentářem*. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 251.

²⁴ NÁCHODSKÝ, Z. *Taktika policejní akce*. Praha: Armex, 1993, s. 233

²⁵ Vlastní sestavení

4.2 Taktika silniční kontroly a zastavení vozidla

Činnost policistů při silniční kontrole spadá do gesce služby dopravní policie, ale i většina pořádkových policistů provádí silniční kontroly. Toto téma úzce souvisí s přípravou k použití donucovacích prostředků z ustanovení § 51 „**zákona o Policii ČR**“ a s tím související takticky správné provedení zákroku. Z výsledků, které jsou dostupně známé, je patrné, že nejvíce dochází k napadení policistů právě při silniční kontrole. V loňském roce bylo ve 114 případech proti policistům použito vozidlo jako zbraň. Z toho je zřejmé, proč je nutné učit policisty správné taktické postupy při provádění silniční kontroly a proč nelze toto téma oddělit od přípravy k použití donucovacích prostředků a takticky správně provedenému zákroku.

V okamžiku, kdy policisté vidí vozidlo, mají první optickou kontrolu osob uvnitř. Vidí počet pasažérů, zda jsou to muži nebo ženy, a získávají tak první taktické informace. Pro silniční kontrolu se vybírá vždy takové místo, které zajišťuje bezpečné zastavení vozidla, aniž by policisté byli ohroženi ostatními účastníky silničního provozu. Policista navádí zastavované vozidlo a s jistícím policistou ustupují za policejní automobil. Vozidlo zajíždí před policejní vozidlo. Teprve až vozidlo zastaví, policisté k němu přistupují. Oba policisté jsou tak kryti proti pokusu o sražení. Tato situace je stejná při zastavení vozidla zezadu během jízdy.

4.2.1 Takticky nevhodné zastavení zepředu

Zastavovat vozidlo zepředu není z taktického hlediska vhodné. Vyžaduje často předjetí vozidla, což může být zbytečně riskantní manévr, a to buďto z důvodu vysoké rychlosti nebo pokusu o náraz vozidla do policejního automobilu. Jen za rok 2013 byli policisté ve 114 případech napadeni vozidlem. Proto vystoupení policisty z policejního vozidla přímo před vozidlo kontrolované osoby je z taktického hlediska naprosto nevhodný postup.

4.2.2 Postavení hlídky u zastaveného osobního vozidla

V případě pěší hlídky je dobré si vybrat takové místo pro zastavování vozidel, kde mají policisté jakýkoli kryt, za který by se mohli v případě potřeby schovat. Může to být pouliční lampa nebo třeba i strom. Policista auto zastavuje, navádí na místo

zastavení a během toho ustupuje zpět za kryt, kolem kterého řidič projíždí. Policisté by měli jít k vozidlu opět zezadu. Stejně jako tomu bylo v kapitole zastavení vozidla.²⁶

Jestliže policisté vozidlo zastavují ze služebního vozidla, přistupují k zastavenému vozidlu takticky zezadu. Protože mají kolem sebe bezpečný prostor, přistupují každý z jedné strany vozu. Auto policistů je vždy v pozici, kdy je o půl šířky vysunuté více do vozovky. Tvoří tak bariéru chránící policisty před projíždějícími auty. Vzdálenost mezi vozidly je taková, aby bylo možné se mezi nimi bez problémů pohybovat, ale ne příliš velká, aby řidič zastaveného automobilu neměl prostor se rychle rozjet směrem dozadu a pokusit se tak před únikem prorazit policejnímu vozidlu chladič.

"Dobrý den, Policie České republiky, silniční kontrola. Vypněte motor a předložte prosím doklady potřebné k provozu vozidla." Zajišťující policista zůstává po celou dobu stát u středového sloupku tak, aby viděl na ruce řidiče a případně i na ruce spolucestujících na zadních sedadlech. Komunikující policista nasedá do policejního vozu z bezpečnější strany spolujezdce, aby nevstupoval zbytečně do vozovky, a provádí v autě lustraci řidiče. Stále ale má na očích především svého kolegu a auto kontrolované osoby. Je pro něj výhodnější být zavřený v autě, aby řidič nemohl slyšet informace, které o něm policistovi podává radiostanicí operační důstojník. Jestliže je vše v pořádku, následuje vrácení dokladů, poděkování a pozdrav.

Jestliže je řidič z nějakého důvodu vyzván k vystoupení vozidla, musí druhý zajišťující policista stále pohledem hlídat reakce řidiče. Pokud by v autě seděl ještě někdo další, zajišťující policista by musel periferně sledovat dění na chodníku a ještě sledovat pohyb uvnitř auta. Řidič byl vyzván k vystoupení z vozidla. Policista mu dává pokyn, aby si šel stoupnout na chodník. Po celou dobu sleduje jeho ruce. Vrácení dokladů, poděkování, pozdrav. Při kontrole zavazadlového prostoru nestojí policista nikdy přímo proti němu, ale vždy z boku. Policista by se neměl nikdy opírat o rám dveří, nebo dokonce dávat hlavu nebo ruce do automobilu. Nikdy totiž neví, zda se nejedná o nebezpečného pachatele, který může být ozbrojen. V případě jeho útoku je šance na reakci z takto bezprostřední vzdálenosti jen velmi malá.

²⁶ NÁCHODSKÝ, Z. *Taktika policejní akce*. Praha: Armex, 1993, 233 s.

Při zastavení nákladního vozidla hlídkou policisté přejdou na jeho přední roh. Důležité je, aby se po celou dobu drželi spolu a neztráceli vizuální kontakt. Během kontroly se hlídka drží stále u sebe tak, aby na sebe oba policisté stále viděli. Kolem rohů vozidla tak tvoří taktické postavení do tvaru „L“. Je to výhodné nejen vzhledem k řidiči, ale zároveň policisté mají možnost lépe sledovat okolí nákladního automobilu.

Dále se může stát, že je potřeba řešit na místě odpor řidiče, případně spolujezdců. Při řešení **pasivního odporu**, který nastane v případě, že řidič odmítá s policistou spolupracovat, odmítá prokázat svoji totožnost, nebo se dokonce snaží z místa ujet, má policista právo takového řidiče zadržet a předvést. Zatímco se komunikující policista snaží situaci vyřešit, zajišťující policista radiostanicí informuje operačního důstojníka o vzniklém problému a žádá o posily. Jestliže řidič neuposlechne výzvy policisty ani přes jeho varování o použití donucovacích prostředků, policista použije proti pachateli slzotvorný prostředek. Jedná se o mnohem bezpečnější postup, než by byla snaha o vytažení řidiče z vozidla za pomoci nasazení páky nebo za pomoci obušku. Může se sice jednat o efektivní techniky, ale policista si nemůže být nikdy jist tím, zda řidič nemá v automobilu položený například nůž nebo jinou zbraň. Řidič také může nechat nastartované auto a v okamžiku, kdy se policista bude snažit ho z vozu vytáhnout, jednoduše šlápne na plyn. Z těchto důvodů není naklánění do vozidla vůbec bezpečné. Pokud ovšem policista použije slzotvorný prostředek, řidič nejen že není schopen odjet z místa, ale také ukáže své ruce a není schopen účinně bojovat.

Policista dává další povely. Řidič by měl pochopit bezvýchodnost situace a donucen bolestí v očích začít spolupracovat a uposlechnout výzvy k vystoupení z vozidla. Poté následuje standardní postup pro poutání pachatele.

Další možností, jak lze použít sprej proti řidiči, který se zamknul ve vozidle a odmítá otevřít, je stříknutí slzotvorného prostředku do větracích otvorů, které vedou do kabiny řidiče.

Pokud se ve vozidle nacházejí další nezúčastněné osoby nebo osoby, proti kterým z ustanovení § 58 „**zákon o Policii ČR**“ nesmí být použit slzotvorný prostředek, zajišťující policista vyzývá tyto osoby k opuštění vozidla, aby se nevystavily možnosti zásahu slzotvorným prostředkem. Dalším důvodem pro výzvu k vystoupení osob z vozidla je dosažení osamocení řidiče, který nebude již mít kolem

sebe žádnou oporu, všichni budou stát venku, a to na něj zvýší tlak k uposlechnutí rozkazů.

V případě, že došlo ke spáchání trestného činu, nebo existuje vážné podezření z jeho spáchání, musí policisté pachateli zamezit v odjezdu z místa i tím, že zatarasí cestu policejním vozem, nebo rozbijí zavřené okno, aby mohli řidiče, který se v autě zavřel a chce odjet, zadržet. Dochází k tzv. násilnému vstupu do vozidla. Pro rozbití okna obuškem je nejvhodnější místo k zásahu spodní roh okna. Při rozbití okna na střed hrozí, že se okno nerozbije a obušek se vymrští zpět a může tedy dojít ke zranění policisty.

4.2.3 Vytažení řidiče z vozidla

Kromě rizik, spojených s pokusy o vytažení řidiče z vozidla, popsaných v předchozí části, musíme také počítat s jeho intenzivním odporem. Jestliže řidič odmítl uposlechnout všechny výzvy a dochází k fázi použití donucovacích prostředků, je vhodné před samotným vytahováním řidiče z vozidla nejprve použít slzotvorný prostředek. Práce s řidičem se tak výrazně usnadní. Pokud nevystoupí sám, jeho zneschopnění bude mnohem snazší. Lze užít i tzv. „taktickou lež“ ve snaze „přimět“ řidiče k vystoupení z vozu. Kdy lze použít otázku, zda například ví, že má zadní pneumatiku zcela prázdnou, případně zda ví, že ztratil zadní registrační značka vozidla. Řidič vystoupí, aby se podíval a policista ho tak dostává do ze svého hlediska takticky výhodnější pozice.

V případě, kdy se policista rozhodne k vytažení řidiče za pomoci teleskopického obušku, používá současně proti řidiči slzotvorný prostředek, aby ho bez fyzického kontaktu donutil ke spolupráci. Pokud řidič i po zásahu slzotvorným prostředkem odmítá vystoupit a policisté nemohou čekat na posily, musí ho z automobilu vytáhnout. Zajišťující policista řidiče odpoutává z prostoru zadních sedadel. V případě třídvéřového auta provádí toto odpoutání z místa spolujezdce. Spolujezdec zde už nesmí samozřejmě sedět. Komunikující policista má stále pachatele pod vizuální kontrolou, zatímco zajišťující policista tasí obušek a obešel auto zezadu. Následně zajišťující policista protahuje obušek za krkem pachatele, jeho volný konec chytá levou rukou a vytahuje pachatele ven z vozidla. Komunikující policista je po celou dobu připraven

pomoci, a jakmile pachatel dopadne břichem na zem, chytá jeho volnou ruku a provádí poutání, zatímco zajišťující policista ho tlačí přes záda obuškem k zemi.

Pokud se komunikující policista rozhodne, že je nutné, aby byl řidič vytažen z vozidla pouze rukama, postupují policisté dle ustanovení § 52 „**zákonu o Policii ČR**“, zaměřeného na donucovací prostředky, a je použit jen slzotvorný prostředek. Zajišťující policista obchází ze zadu auto, vyměňuje si u dveří s komunikujícím kolegou role a vytažení řidiče z vozidla provede on. Nejprve použije slzotvorný prostředek a v zápětí chytá pachatele pod bradou za temeno a vrutem vytáčí pachatele ven z auta. Komunikující policista chytá po dopadu na zem pachatelovu volnou ruku a následuje poutání dle ustanovení § 53 „**zákonu o Policii ČR**“, zatímco policista stále tlakem kontroluje hlavu pachatele. Pokud po zákroku musí policisté s pachatelem ihned odjet, zamykají jeho automobil.

4.2.4 Taktický postup pro omezení osobní svobody

Pokud se během lustrace policista dozví od operačního důstojníka, že řidič je například osoba v pátrání, na kterou byl vydán příkaz k zatčení pro násilnou trestnou činnost, postupuje následujícím způsobem:

Policista, který prováděl lustraci, vystupuje ze služebního vozidla a dává kolegovi předem domluvený signál, že se jedná o hledanou osobu pro násilnou trestnou činnost a bude proveden zákrok. Druhý z policistů se právě dozvěděl, že se jedná o hledanou osobu pro násilnou trestnou činnost a bude proveden zákrok. Na to vyzývá řidiče, aby vystoupil z vozidla a ukázal mu například povinnou výbavu. Řidič vystoupí z vozidla a policista ho seznamuje se situací a výzvami pachatele svedou na zem a pokračují v zákroku. Přitom jeden z policistů tasí obušek a zajišťující policista služební zbraň. Jestliže osoba spolupracuje, policista ukládá obušek a provádí poutání osoby na zemi. Zajišťující policista stále kontroluje situaci. Nesmí se stát, že by mířil služební zbraní na policistu, který provádí poutání. Jestliže je osoba spoutaná, zajišťující policista ukládá služební zbraň a policista, který poutal, odvádí osobu do vozidla k provedení eskorty.²⁷

²⁷ NÁCHODSKÝ, Z. *Taktika policejní akce*. Praha: Armex, 1993, s. 233

Pokud se policista od operačního důstojníka dozví, že má být řidič např. na základě ustanovení § 26 „**zákona o Policii ČR**“ zajištěn z důvodů např. neplacení výživného, postupuje samozřejmě stejně jako v předchozích případech, ale ne s takovou intenzitou jako v případě pachatele násilné trestné činnosti. Vhodně zvolenou a přiměřenou komunikací přiměje řidiče k vystoupení z vozidla, oznámí mu, že na něj byl vydán příkaz k zadržení a že mu nyní budou z důvodu bezpečnosti nasazena služební pouta dle ustanovení § 54 „**zákona o Policii ČR**“. V případě, že byl pachatel sám ve vozidle a není možnost, že by si vozidlo na místě převzal někdo z příbuzných, vozidlo se zamyká, aby nedošlo k odcizení vozidla.

4.2.5 Reakce na útok se zbraní

Policisté stojí v taktickém postavení. Jeden z nich vidí, že řidič vytáhl zbraň a křičí varovný signál „zbraň“. Komunikující policista se kryje za vozidlem a tasí služební zbraň na základě ustanovení § 56 „**zákona o Policii ČR**“ a dále na základě ustanovení § 29 zákona č. 40/2009 Sb. trestního zákoníku ve znění pozdějších předpisů²⁸. I druhý policista rovněž z výše uvedených důvodů tasí střelnou zbraň a míří s ní na řidiče. Nyní oba policisté míří na řidiče a dávají mu povely, aby vystoupil beze zbraně s rukama nad hlavou. Jestliže pachatel uposlechne výzev a vystoupí s rukama nad hlavou, pak celá situace opět končí v poutací poloze. Jakmile je uvnitř vozidla více osob a policista uvidí, že někdo drží v ruce zbraň, tak se oba policisté stahují do krytu za jejich auto, míří na vozidlo a megafonem dávají osádce výzvy, aby zůstali sedět uvnitř vozidla, stáhli okénka a ukázali obě prázdné ruce ven z oken. Mezitím si policisté radiostanicí volají další posily. Důležité je udržet osádku uvnitř automobilu. Jakmile by vystoupilo více osob a přečísly tak policisty, bylo by mnohem těžší udržet a přimět tuto skupinu ke spolupráci pouze povely. I dvě osoby jsou rizikem, protože se již jedná vzhledem ke dvoučlenné hlídce o situaci jeden na jednoho.

4.2.6 Hlídka dostihla vozidlo pachatele

Pokud například hlídka pronásledovala auto s pachatelem a ten zastavil, policisté zastavují služební vozidlo šikmo k němu, aby měli balistickou ochranu a vystupují

²⁸ VANTUCH, P. *Trestní zákoník s komentářem: komentář k zákonu č. 40/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů: informace z judikatury: k 1.8.2011*. Olomouc. 2011. 1367 s.

v příkřčené poloze směrem od auta pachatele. Poté zaujímají pozici za motorovou částí auta, míří na pachatele zbraněmi a megafonem mu dávají výzvy, aby vystoupil s prázdnýma rukama nad hlavou, a navedou si ho až za jejich vůz.

5 VÝVOJ DONUCOVACÍCH PROSTŘEDKŮ U PČR

V rámci historického ohledu, vztahujícího se k legitimnímu ukotvení a možnostem užití donucovacích prostředků, je zapotřebí konstatovat, jaký je teleskopický obušek s příslušenstvím výborný pomocník. Dnešní policista má na rozdíl od policisty z dřívějších dob při zákroku, kde se neobejde bez donucovacích prostředků, značné výhody. Zde jsou vyjmenovány donucovací prostředky dle ustanovení § 52 „**zákona o Policii ČR**“:

- a) *hmaty, chvaty, údery a kopy,*
- b) *slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek,*
- c) *obušek a jiný úderný prostředek,*
- d) *vrhací prostředek mající povahu střelné zbraně podle jiného právního předpisu s dočasně zneschopňujícími účinky,*
- e) *vrhací prostředek, který nemá povahu zbraně § 56 odst. 5*
- f) *zastavovací pás, zahrazení cesty vozidlem a jiný prostředek k násilnému zastavení vozidla nebo zabránění odjezdu vozidla,*
- g) *vytlačování vozidlem,*
- h) *vytlačování štítem,*
- i) *vytlačování koněm,*
- j) *služební pes,*
- k) *vodní stříkač,*
- l) *zásahová výbuška,*
- m) *úder střelnou zbraní,*
- n) *hrozba namířenou střelnou zbraní,*
- o) *varovný výstřel,*
- p) *pouta,*

q) prostředek k zamezení prostorové orientace. ²⁹

Je pravda, že policisté, dislokovaní v rámci služby pořádkové policie, nemají u sebe všechny výše uvedené donucovací prostředky. Mají na sobě ale služební opasek obsahující donucovací prostředky dle ustanovení § 52 „**zákona o Policii ČR**“, které by měli v dostatečné míře uplatnit dle ustanovení § 53 „**zákona o Policii ČR**“ při základní formě obrany. Na obrázku č. 2 je znázorněno, jak by takovýto služební opasek policisty, zařazeného v rámci služby pořádkové policie měl vypadat. Už i u nás se postupně zavádí trend vybavovat policisty modernější technikou, aby mohli mnohem lépe plnit úkoly dle konkrétních ustanovení „**zákona o Policii ČR**“. Rozmístění výzbroje a výstroje na opasku policisty je životně důležité, má svá pravidla i logiku, je uspořádáno podle priorit a potřeb, a proto je neustále nutné každoročně při školení policistů demonstrovat ukázkou správného uložení a užití výzbroje na opasku, při zásahu a v praxi.

Je důležité, aby si policisté uvědomovali, že toto rozmístění má své taktické výhody, a pokud by si na opasku svou výzbroj a výstroj ukládali bez rozmyslu, mohlo by jim to v praxi při zásahu velmi zkomplikovat situaci.

Bereme také v úvahu, že všichni policisté nejsou praváci – leváci tedy budou mít předměty na opasku řazené opačně.

Pokud se policista při výcviku naučí, jak výstroj a výzbroj na opasku správně rozmístit, nemůže se mu potom při zásahu stát, že by například nedosáhl na pouta. Vše je otázkou cviku a toho, aby při zásahu jednal automaticky podle získaných znalostí.

Na pravé straně opasku se řadí služební věci, které lze okamžitě použít, na levé straně potom ty ostatní. Předměty jsou umístěny od nejnižší intenzity po nejvyšší, aby bylo možné v dané situaci zvolit k zásahu nejvhodnější prostředek.

Jako první je na pravé straně opasku umístěno taktické zrcátko, jelikož nevadí policistovi při sezení v autě, nehrozí, že by se mohlo snadno rozbít, levá ruka na něj

²⁹ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky s komentářem*. Praha: C.H.Beck, 2009. s. 130.

snadno dosáhne a nasadí na obušek. Taktické zrcátko policistovi pomáhá při provádění prohlídek na skrytých místech, nebo při odhalování pachatele za rohem, či odhalení jiného skrytého nebezpečí.

Slzotvorný prostředek je umístěn na pravé straně zepředu, je lehce dosažitelný i levou rukou pro případ, že pravá ruka policisty není z jakéhokoli důvodu volná.

Dále je na pravé straně opasku umístěn teleskopický obušek, jehož výhody jsou pro policistu zřejmé. V pouzdru za opaskem je poměrně nenápadný, odolný, lze ho využít i k rozbití či vypáčení překážky, má tedy univerzální využití. Pohodlně se nosí, v krizových momentech je účinný i proti fyzicky statným osobám. K té pohodlnosti je nutné si pořídit polohovací pouzdro, které umožní teleskopický obušek natočit tak, že při sezení nebo jakémkoliv jiném pohybu policistovi nevadí.

Vedle teleskopického obušku je dále na pravé straně opasku umístěna střelná zbraň.

Levá strana opasku musí být váhově vyvážená pravé straně.

Jako první na levé straně opasku jsou umístěna služební pouta sloužící pro spoutání osob při omezení osobní svobody. Tím, že jsou umístěna zepředu, je možné se k nim dostat oběma rukama a nevadí policistovi při sezení v autě. Dále je na levé straně opasku umístěno pouzdro náhradního zásobníku nábojů.

Výkonná svítilna je umístěna hned vedle pouzdra s náboji, díky ní je možné si podezřelou osobu či situaci osvítit.

Dále jsou umístěny další předměty jako brašna s bloky, s gumovými rukavicemi, lékárnička a podobně. Pokud je potřeba umístit i radiostanici, umístíme ji vedle lékárničky.

Toto seřazení má několik výhod. Jednou z výhod je, že policistovi při zákroku toto seřazení umožňuje provádět stejný pohyb pokaždé, kdy použije jakýkoli donucovací prostředek, a to levá ruka provádí pohyb dopředu, kdy provádí gestikulaci nebo odráží možný útok a pravá ruka tasí policistou vybraný donucovací prostředek. Druhá výhoda je, že pokud se policista dostane do situace, kdy je obklopen skupinou lidí, je schopen jedním pohybem provést ochranu všech tří donucovacích prostředků, a to ve stoje i na zemi.

Obr. 2. Uspořádání věcí na služebním opasku³⁰



Rozeberme si vývoj základních donucovacích prostředků, které by měl mít policista zařazený v rámci služby pořádkové policie u sebe na opasku při výkonu služby.

³⁰ Vlastní foto

Obušek

Když se podíváme zpětně na tento donucovací prostředek, vidíme, že byl zaznamenán určitý posun při jeho samotném vývoji, především v materiálu, ze kterého je vyroben. Nejdříve se jednalo o dřevěný obušek o rozměru 60x3, kdy před rukojetí, v těle úderové části, byl vytvořen malý otvor, kterým bylo protaženo kožené očko pro případ, kdyby byl obušek vyražen z ruky a tudíž nemusel být hledán na zemi. Policejní složky postupně přešly k plastovému obušku s příčnou rukojetí, který nabízel více možností úchopu pro jeho samotné použití. Tento obušek nabízel oproti klasickému obušku to, že si s ním bylo možné provádět kryt předloktí po celé délce a zároveň rychle udeřit. Tento úder je motoricky náročný, je nutné se tomuto úderu více věnovat, aby byl využitelný. Obušek s příčnou rukojetí v současnosti nahrazuje kovový teleskopický obušek, který je využíván ve velké míře i v jiných zemích. Tento obranný prostředek je velmi rozšířen i v civilním sektoru, neboť svým provedením nabízí skryté nošení. Je vyráběn v různých délkách. Pro policejní složky je významný pro svou variabilitu s využitím příslušenství (taktické zrcátko, svítilna, vylamovače zámku, páčidla, lopatka, sekera), které je možné k obušku dokoupit. I možnost skladnosti umístění na opasku, zajišťuje oproti předešlým obuškům určitou konformitu pro policistu. Teleskopický obušek můžeme dnes vidět nejen na základních útvarech policie, ale také u speciálních složek, právě díky takovému širokému využití.

Slzotvorný prostředek

I tento donucovací prostředek zaznamenal vývoj, nejen látkou, kterou obsahuje, ale především i formou, jakou je látka aplikována na útočníka. V první řadě jde o slzotvorný prostředek označovaný jako CS (Chlorbenzylidenmalonitril), který se aplikuje především jako aerosolový sprej, což je mlhový mrak a stává se, že mnohdy spolehlivě nezasáhne svůj cíl. Další slzotvorný prostředek využívaný v policejních sborech OC (Oleoresin Capsicum), který je oproti prvnímu slzotvornému prostředku založen na přírodní bázi (Oleoresin Capsicum je botanický název, který označuje pálivé feferonky). Slzotvorné prostředky tohoto druhu jsou rozdílné koncentrací této přírodní látky ve spreji a také druhem výstřiku. Na trhu jsou k dispozici slzotvorné prostředky s koncentrací přírodní látky 0,3 %, 0,6 %, 1,3 %, kterou je možné zjistit od výrobce (prodejce) nebo z bezpečnostních listů. Aplikace této látky je možná formou pěny, kdy při stlačení spouště vystříkne žlutavá pěna, která ulpí na obličejí útočníka či jiném

místě. Dalším druhem aplikace látky je tekutá střela, pomocí které je možné zasáhnout cíl z větší vzdálenosti než předešlé slzotvorné prostředky. Rovněž jako teleskopické obušky, tak i slzotvorné prostředky jsou velmi využívány v civilním sektoru pro svou skladnost a účinky, které vyvolají při své aplikaci. Jako novinkou jsou některé slzotvorné prostředky doplněny o svítlnu, která může posloužit pro své pronikavé světlo k zastavení nebo zpoždění útoku útočníka, ale také k posvícení si např. při hledání různých předmětů nebo při setmění, v podchodech atd. Pro výcvik policistů je v současnosti doporučován slzotvorný prostředek s látkou OC s výstřikem tekutá střela, který umožňuje prodloužit vzdálenost mezi policistou a útočníkem (pachatelem). Tím i docílí k menším počtům zranění, která se mohou stát při aplikaci hmatů, chvatů, úderů a kopů jak na straně útočníka, tak i policisty.

Pouta

Kovová pouta, která jsou ve velké míře využívána u Policie ČR, jsou spojena řetízkem, zámek je umístěn jen na jedné straně. Pro sundání pout z rukou je občas manipulace se spoutanýma rukama komplikovanější právě díky zámkům, umístěnými pouze na jedné straně. V dnešní době jsou na trhu i kovová pouta, která mají zámek z obou stran a jsou opatřena aretací, která umožní, aby nedocházelo ke stahování pout např. při sednutí nebo jiném pohybu. Tato pouta jsou spojena i delším řetízkem (např. 2-3 oka), který umožňuje nasadit je i osobám, které mají díky své konstituci problém přitáhnout ruce v zadní poloze k sobě. Pouta jsou spojena místo řetízku pevnou částí, která neumožňuje rotaci pouta kolem své osy. Tato pouta jsou již dnes využívána některými složkami policie.

Velké využití zaznamenala pouta jednorázová, která mohou být vyrobena z plastu nebo látky. Používají se především při bezpečnostních akcích velkého rozsahu, kdy je zapotřebí spoutat velké množství lidí, např. demonstrace, fotbalové zápasy. Plastová pouta jsou opatřena malými zoubky, které po protažení plastovým okem obsahující větší zoubek stáhnou a není možné je jinak než kleštěmi nebo nožem sundat. Látková pouta jsou spojena plastovou kostkou, kde uvnitř je umístěn váleček s hrotem, který po stažení pout zamezí povolení pout. K těmto látkovým poutům je možné koupit malý plastový řezák s kovovou částí, která je vhodným způsobem zalita do plastu tak, aby policista manipulací neporanil sebe ani toho, co rozpoutává. Z těchto látkových pout je možné po pootočení válečku s hrotem vytvořit pouta cvičná.

Taser

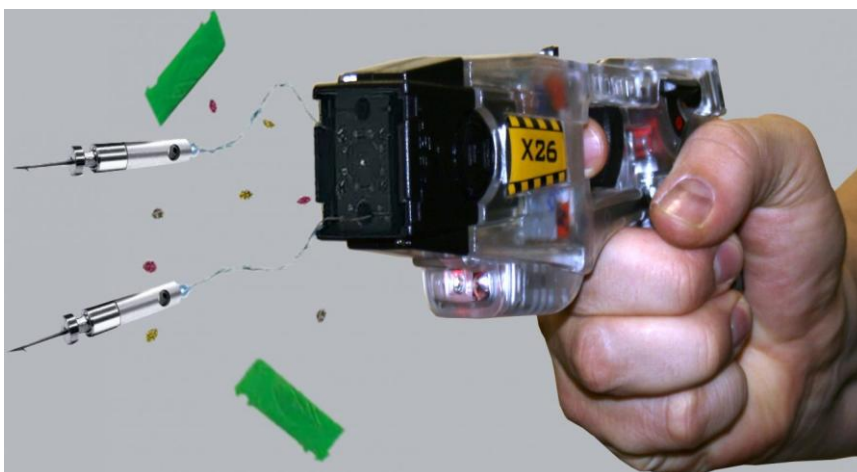
Ve výzbroji Policie ČR je již nějakou dobu taser, který je u policie využíván jen speciálními složkami.

Taser je zbraň založená na principu elektrického šoku, která vystřelenými elektrodami paralyzuje nervovou soustavu. Dovoluje protivníka zasáhnout na délku až 10 m a přes 5 cm vrstvu oblečení. Zároveň se údajně jedná o zbraň relativně bezpečnou, neboť většinou nezpůsobuje vážná fyzická zranění. Tvarem připomíná střelnou zbraň, které ochromuje pouze příčně pruhované (kosterní) svalstvo, tudíž nedochází k narušení srdečních činností. Taser vydává napětí v rozmezí 45 000 až 50 000 voltů (50 kV), přitom používá pulzů, které jsou přibližně stejné jako nervové vzruchy v lidském mozku. Zasažený člověk zůstává při vědomí, vnímá své okolí, ale následkem paralýzy není schopný ovládat své kosterní svalstvo.

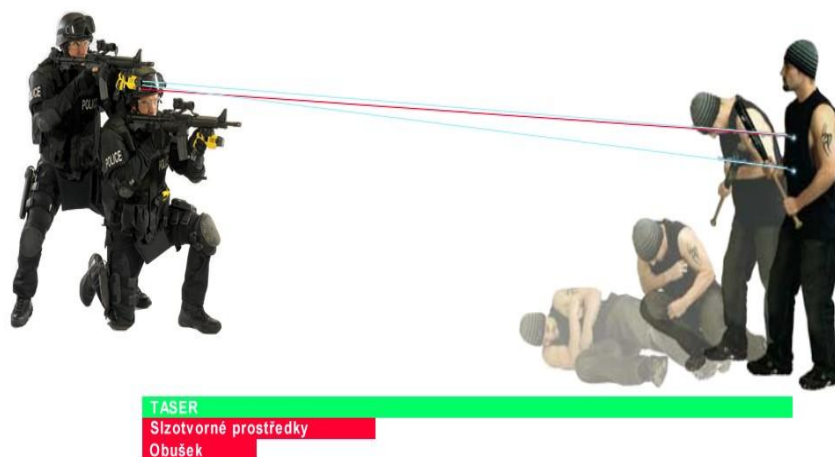
Taser vystřeluje dva dráty, ve kterých je veden elektrický proud, který ochromuje útočníka po dopadu i na několik minut. Výhodou použití tohoto donucovacího prostředku je, že výstřel není většinou smrtelný jako u střelné zbraně. Nevýhodou Taseru ovšem oproti běžnému paralyzérovi je, že se musí po každém výstřelu nabíjet a počet projektilů se musí pravidelně doplňovat.³¹

³¹ TASER. *Produkty Státní bezpečnostní sbory* [online]. ©2011 [cit. 2014-04-18]. Dostupné z WWW:<<http://www.taser.cz/Menu-TASER-produkty-Statni-bezpecnostni-sbory-Lekarska-hlediska/166/>>.

Obr. 3. Vystřelení drátů z taseru³²



Obr. 4. Zásah pachatele taserem³³



³² TASER. *Produkty Státní bezpečnostní soubory* [online]. ©2011 [cit. 204-04-18]. Dostupné z WWW: <<http://www.taser.cz/Menu-TASER-produkty-Statni-bezpecnostni-sbory-Souhrn/131/>>.

³³ TASER. *Produkty Státní bezpečnostní soubory* [online]. ©2011 [cit. 204-04-18]. Dostupné z WWW: <<http://www.taser.cz/Menu-TASER-produkty-Statni-bezpecnostni-sbory-Souhrn/131/>>.

6 PROBLEMATIKA ŘEŠENÍ AKTIVNÍHO STŘELCE

Tato nová problematika je také označována zkratkou „AMOK“, která v překladu znamená **aktivní střelec**. Tato kauzalita by se dala definovat jako „pokud ozbrojená osoba někoho zabila nebo zranila, případně tímto vyhrožuje a má přístup k dalším obětem, jedná se s velkou pravděpodobností o situaci „AMOK“. Jako příklad lze uvést dvě nejznámější kauzy. První se stala dne 20. 4. 1999, kdy dva vysokoškolští studenti Colombine Hight School Eric Hariss a Dylan Klebold zabili 12 spolužáků, jednoho učitele a 21 studentů vážně zranili. Druhý případ se stal dne 26. 4. 2002 v Německu, kdy v Erfurtském gymnáziu devatenáctiletý Robert Steinhausen zabil během třinácti minut zástupkyně ředitele, 11 učitelů, 2 studenty, sekretářku a jednoho policistu.

Na těchto případech je vidět, že tuto problematiku by čeští policisté měli znát, protože je asi jen otázkou času, kdy se něco takového stane i v ČR. A proto je třeba mít na tuto problematiku řádně vycvičené policisty, kteří mají dovednosti a znalosti v oblasti aplikace právních norem, taktických aspektů zákona, jak v takové situaci postupovat.

Jaký je vlastně rozdíl mezi únoscem a pachatelem „AMOKU“? Tyto situace jsou z psychologického hlediska naprosto rozdílné. Únosce vyhrožuje, vydírá a s policisty vyjednává. Oproti tomu pachatel „AMOKU“ s policisty nevyjednává, ihned zabíjí a zraňuje. Proto je nutné co nejdříve eliminovat pachatele. V tomto je ten největší rozdíl a to i v taktice zákroku. Většina těchto situací se odehrává na školách, kde pachatel „AMOKU“ zraňuje, zabíjí, vyhledává další oběti a před policisty se neskrývá. V této situaci se zúročí taktika budova, která je popsána v kapitole 4.1., policisté jdou ihned eliminovat osobu pachatele a případným zraněným neposkytují první pomoc. Pomocí zraněným osobám policisté ztrácí čas, ve kterém pachatel může zranit nebo zabít několik dalších osob, proto není pomoc poskytována. Níže jsou uvedeny zákonné důvody použití zbraně dle ustanovení § 56 „**zákonu o Policii ČR**“:

a) v nutné obraně nebo krajní nouzi,

b) jestliže se nebezpečný pachatel, proti němuž zakročuje, na jeho výzvy nevzdá nebo se zdráhá opustit svůj úkryt,

- c) *aby zamezil útěku nebezpečného pachatele, jehož nemůže jiným způsobem zadržet,*
- d) *nelze-li jinak překonat aktivní odpor směřující ke zmaření jeho závažného zákroku,*
- e) *aby odvrátil násilný útok, který ohrožuje střežený nebo chráněný objekt anebo prostor,*
- f) *nelze-li jinak zadržet dopravní prostředek, jehož řidič bezohlednou jízdou vážně ohrožuje život nebo zdraví osob a na opětovnou výzvu nebo znamení dané podle jiného právního předpisu nezastaví*
- g) *jestliže osoba, proti níž byl použit donucovací prostředek hrozba namířenou střelnou zbraní nebo varovný výstřel, neuposlechne příkazu policisty směřujícího k zajištění bezpečnosti jeho vlastní nebo jiné osoby, odst. 3 před použitím zbraně v případech uvedených v odstavci 1 písm. a) až e) je policista povinen vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby upustila od protiprávního jednání, s výstrahou, že bude použito zbraně. Od výzvy s výstrahou lze upustit v případě, že je ohrožen život nebo zdraví policisty nebo jiné osoby a zákrok nesnese odkladu.“³⁴*

Policisté musí počítat s tím, že na místě bude zmatek, křik, sténání zraněných. Setkají se zde rovněž i s mrtvými a většinou mladými lidmi. Proto by žádný policista neměl váhat, zda půjde ihned zneškodnit pachatele „AMOKU“. Při nástupu každý z policistů skládá služební slib. „*Služební povinnost budu plnit řádně a svědomitě a nebudu váhat při ochraně zájmů České republiky nasadit vlastní život.*“³⁵

³⁴ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky: s komentářem*. Praha: C.H.Beck, 2009, s. 184.

³⁵ TOMEK, P. *Zákon o služebním poměru příslušníka bezpečnostních sborů: s komentářem*. Olomouc: Amag, 2007, s. 10.

7 SPECIFIKACE EDUKAČNÍCH PROCESŮ V RÁMCI VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ PŘÍSLUŠNÍKŮ PČR

7.1 Rámcový vzdělávací program základní odborné přípravy

Rámcový vzdělávací program základní odborné přípravy policistů v rámci služby pořádkové, dopravní a železniční policie (dále jen „**základní odborná příprava**“) je dokument, který stanovuje rámec základní odborné přípravy v policejních školách Ministerstva vnitra České republiky (dále jen „**MV ČR**“). Rámcový vzdělávací program základní odborné přípravy je dokument otevřený, který bude doplňován a inovován podle společenských potřeb, potřeb Policie ČR a „MV ČR“ a vývoje bezpečnostní problematiky a vzdělávání. Rámcový vzdělávací program základní odborné přípravy je závazný výchozí dokument pro tvorbu školních vzdělávacích programů. Jedná se o praktickou realizaci dvoustupňového kurikula. Základní odborná příprava naplňuje další odborný požadavek a poskytuje policistům zaměření vzdělání v oboru bezpečnostně právní činnosti formou odborného vzdělávání v policejních školách „MV ČR“ ve smyslu „**zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů**“ pro vybraná služební místa.³⁶

7.2 Základní principy a kompetence policejní práce

Obsah a cíle základní odborné přípravy jsou založeny na novém filozofickém pojetí policejní práce, které je charakterizováno těmito hlavními principy:

- policejní práce musí být službou občanovi;
- policista musí být vysoce profesionální, kvalifikovaný, motivovaný, disponující vysokým etickým standardem;
- vzdělávání a výcvik policisty musí být založený na kompetenčním přístupu;
- ve vzdělávání a výcviku policistů je nutno zdůraznit osobní odpovědnost každého policisty za sebevzdělávání.

³⁶ MINISTERSTVO VNITRA, Odbor vzdělávání a správy policejního školství Čj. MV25639-9/VO-2008, Rámcový vzdělávací program – Základní odborná příprava policistů služby pořádkové, dopravní policie.

Vzdělávání a výcvik v základní odborné přípravě směřují k tomu, aby absolventi se zřetelem k potřebě výkonu povolání policisty posílili následující klíčové a občanské kompetence a vytvořili kompetence odborné.³⁷

1) Komunikativní kompetence:

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;

- zpracovávat různé pracovní materiály, zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad);

- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;

- užívat jazykové a stylistické normy, používat správně odbornou terminologii;

- posuzovat reálně své fyzické i duševní možnosti, odhadovat výsledky svého jednání a chování, stanovovat si reálné cíle;

- učit se a pracovat efektivně, vytvořit si reálný učební (pracovní) plán, stanovit jednotlivé činnosti a postupy, jejich logickou posloupnost a časový harmonogram plnění, sledovat a vyhodnocovat jejich realizaci;

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit;

- využívat ke svému učení zkušeností jiných lidí, konzultovat s nimi případné problémy a učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností;

- zjišťovat a kriticky hodnotit svůj pokrok v učení i v práci, přijímat hodnocení svých výsledků a postojů i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku,

- dále se vzdělávat, pečovat o své zdraví, fyzický a duševní rozvoj.³⁸

³⁷ MACEK, P., FILÁK, A. *Pořádková činnost policie*. Praha: Police History, 2002, s. 97.

2) Odborné kompetence:

Vztahují se k oblasti etiky, policejní práce a chování k občanům. Jedná se konkrétně o tyto schopnosti:

- uvědomit si a pochopit úlohu policie v demokratické společnosti, rozpoznat a pochopit etické aspekty, sociální pozadí a dosah policejní činnosti;

- být vnímavý k mínění občanů a jejich požadavkům na práci policie

- pochopit společenskou nepřijatelnost korupčního jednání, jeho zdroje a mechanismy, bránit korupčnímu jednání;

- rozpoznat, že účinná prevence má stejný význam jako policejní represe, a proto ji začlenit do okruhu své každodenní policejní činnosti;

- znát a umět v praxi aplikovat pravidla chování policisty vůči občanům, aniž by došlo k újmě na osobní bezpečnosti a aniž by bylo omezeno plnění policejních úkolů, předcházet konfliktům, naučit se s nimi zacházet a řešit je;

- chovat se vždy v souladu s etickými a právními normami;

- svědomitě plnit služební povinnosti příslušníka, které pro něj vyplývají z právních předpisů, služebních předpisů a rozkazů;

- uplatňovat svá zákonná práva a plnit své služební povinnosti;

- ztotožnit se s prací policisty, s morálními principy a etickým kodexem policisty.

Uvedené kompetence se uplatňují při výkonu hlídkové služby policisty mimo jiné i tím, že policista:

- chrání život a zdraví občanů a majetek fyzických a právnických osob;

- předchází a zabraňuje rušení veřejného pořádku, a byl-li porušen, činí opatření k jeho obnovení;

³⁸ MACEK, P., FILÁK, A. *Pořádková činnost policie*. Praha: Police History, 2002, s. 97.

- předchází a zabraňuje páchaní trestné činnosti a zakročuje proti pachatelům;
- při zjištění trestné činnosti provádí prvotní úkony - zejména zajištění místa činu a uchování stop, zajištění svědků, organizuje pomoc raněným, provádí pátrání po pachateli a neodkladně vyrozumívá dozorčí službu nebo příslušné operační středisko;
- zjišťuje poznatky o trestné činnosti a o bezpečnostní situaci ve svěřeném úseku a předává je příslušnému nadřízenému policistovi;
- pátrá po pachatelích trestných činů a přestupků, po osobách a věcech;
- provádí eskorty a střežení osob omezených na osobní svobodě a ostrahu osob umístěných v policejních celách;
- plní úkoly vyplývající ze systému centralizované ochrany a oznámení občanů na tísňové telefonní linky;
- odhaluje a projednává přestupky v blokovém řízení, vyřizuje přidělené písemnosti;
- plní základní úkoly Policie ČR při dohledu na bezpečnost a plynulost silničního provozu;
- plní úkoly Policie ČR v rámci integrovaného záchranného systému, včetně zásad ochrany sil a prostředků před působením nebezpečných látek (CBRNE);
- veškerý výkon služby realizuje jako poskytování pomoci občanovi (na základě principu „činnost policie = veřejná služba ve prospěch občana“)

7.3 Základní odborná příprava policistů

„Nařízení Ministra vnitra č. 40/2010 o vzdělávání v policejních školách a školských zařízeních Ministerstva vnitra Čl. 4, Základní odborná příprava. Základní odbornou přípravu absolvuje každý policista bezprostředně po prvním přijetí do služebního poměru, případně i po ustanovení na služební místo z jiného bezpečnostního sboru, stanoví-li tak služební funkcionář. Nedílnou součástí základní odborné přípravy je řízená odborná praxe, pokud je uvedena ve vzdělávacím programu. Řízená odborná praxe se realizuje dle dané specializace ve školních policejních střediscích, na odborných útvarech policie a na dalších místech určených odborem vzdělávání nebo

pověřeným pracovištěm policejního prezidia tak, aby pro jednotlivé specializace byla garantována jednotná výstupní úroveň. Pro hodnocení policistů na řízené odborné praxi se obdobně aplikují zásady souvisejících článků zákona. Podrobnosti o činnosti a organizaci Školních policejních středisek stanoví interní akt řízení policejního prezidenta.“³⁹

Nástupní intenzivní kurz uchazeč po přijetí do služebního poměru příslušníka Policie České republiky absolvuje ve Školním policejním středisku. Nástupní intenzivní kurz trvá po dobu jednoho měsíce. Je svým charakterem zaměřen na zvládnutí zásad bezpečné manipulace, nošení, ukládání a používání služební zbraně, má za cíl naučit policisty kázi, disciplíně, služební zdvořilosti, má upevnit jejich fyzickou a psychickou kondici a v neposlední řadě jim vštípit základní zásady bezpečnosti práce při plnění povinností a úkolů příslušníků Policie ČR. Obecným výchovně vzdělávacím cílem nástupní přípravy „inspektorů“ je vybavit policisty vědomostmi, dovednostmi a postoji, včetně fyzické a psychické stability v zátěžových situacích, nezbytných pro výkon povolání policisty. Specifické cíle se pak týkají: splnění kritérií pro přidělení služební zbraně, zvýšenou psychickou a fyzickou zátěží ověřit vhodnost pro práci u Policie ČR, získání základních návyků a dovedností potřebných pro zařazení se do kolektivu příslušníků Policie ČR, pomocí emocionálního prožitku si vytvořit osobní vztah k Policii ČR. Profil absolventa první části „základní odborné přípravy“ je určen stanovenými dovednostmi tzv. kompetencemi.

7.4 Řízený rozhovor s policistou zařazeného na funkci lektor, metodik Školního policejního střediska ve služební hodnosti kapitán

Prakticky se jedná o rozhovor s policistou (informantem), který se zabývá problémem vzdělávání u Policie ČR. Otázky měly přibližně následovný koncept:

- Jaký je Váš věk?
- Jakou máte celkovou praxi u Policie ČR?
- Jak dlouho působíte jako lektor, metodik na Školním policejním středisku?

³⁹ Nařízení Ministra vnitra č. 40/2010 o vzdělávání v policejních školách a školských zařízeních Ministerstva vnitra v dalších vzdělávacích zařízeních Čl. 4, Základní odborná příprava.

- Myslíte si, že jsou správně nastaveny požadavky přijímacího řízení k Policii ČR?

- Změnil byste některé věci, které jsou nastaveny v rámci základní odborné přípravy, co se týká fyzické, taktické a střelecké přípravy?

- Co si myslíte o služební přípravě na Školním policejním středisku, která je připravována pro dělesloužící policisty.

Celý rozhovor byl v délce cca 25 minut. Ten to rozhovor byl zaznamenán na digitální diktafon a později zpracován do následující písemné podoby. O rozhovoru, který vedl autor této práce s informantem, bude zachována mlčenlivost. Veškerá data, která by mohla vést k identifikaci informanta, jsou pozměněna nebo vynechána.

Informant

Informant je ve věku stáří 36 let. Ve služebním poměru Policie ČR je od roku 2001. Šest let působí jako metodik a současně ve Školním policejním středisku vykonává funkci lektora. Na otázku týkající se problémů spjatých s přijímacím řízením k Policii ČR uvedl, že by bylo vhodné znovu zavést povinné přijímací výkonnostní testy z plavání. Jako své odůvodnění uvádí příklad, že i u zasahujících policistů je nutné předpokládat záchranu lidského života v případě utonutí. Ne jednou se policista ve službě, hlavně v okolí vodních ploch a říčních toků setkává s případem, kdy malé dítě, nebo člověk neumějící plavat žádá o pomoc a z podstaty motto „**Pomáhat a chránit**“, je kolem jdoucí policista nucen zasáhnout. Dále hovoří i o tom, že by věk pro přijetí k Policii ČR posunul, tak jako je tomu i u Městské policie, na 21 let. Co se týče tematické otázky, cíleně směřované na fyzickou, taktickou a střeleckou přípravu policistů, tak by zmiňovaný policista rád s ohledem na zvyšující se problematiku s obezitou a s tím spojenými dalšími faktory zvýšil počet určených hodin na dvojnásobek současných hodin pro individuálně danou tematiku. Cítuji, „neustálým opakováním, udržováním se v kondici, sebezdokonalováním a procvičováním je policista více profesně připraven na skutečné zásahy v praxi a svým zvyšujícím sebezvzděláním se více myšlenkově dokáže přiblížit k běžnému občanovi a získat si tak více přirozené autority. Vzdělaný a fyzicky atraktivní a upravený policista budí u běžného občana více přirozené autority, než obtloustlý a méně vzdělaný amatérsky vyhlížející člověk“. K otázce trvání služební přípravy u služebně starších policistů,

nebylo ze strany informanta žádných připomínek, neboť si myslí, že tyto písemné přípravy jsou již dle náročnosti zohledněny podle toho, do které skupiny je policista během svého výkonu služby zařazen, a je zcela jasné, že policista zařazen do skupiny č. 2. musí mít jinou služební přípravu než policista zařazen do skupiny č. 4.

ZÁVĚR

Bakalářská práce má ambici teoretickou analýzou a syntézou postihnout organizaci a taktickou přípravu policistů dislokovaných zejména v rámci služby pořádkové policie. V rámci praxeologických výstupů se poukazuje na konkrétní závěry ve vztahu k optimalizaci vybraných taktických zásad zákroku v budově, při zastavování vozidla, či jednotném postupu při realizaci zákroku směřovaného proti aktivnímu střelci. Zvolené téma bakalářské práce je originální. Vykazuje tématickou přiléhavost k vybraným odborným aplikačním předmětům programu bezpečnostně právní činnost, oboru bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě, zabezpečovaného Vysokou školou evropských a regionálních studií, o.p.s.

Kapitola, analyzující problematiku účastníků integrovaných kurzů, základní odborné přípravy, služební přípravy v rámci systému celoživotního vzdělávání policistů, poukazuje na to, že služební příprava policistů v oblasti fyzické, taktické a střelecké přiměřenosti, s ohledem na stále se zvyšující nároky výkonu služby, se nejeví jako dostatečná. Bakalářská práce uvádí několik návrhů a doporučení, které by mohly přispět ke zlepšení současné situace.

1. V rámci přijímacího řízení zvýšit požadavky na fyzickou způsobilost jednotlivých uchazečů, a to změnou kritérií fyzických testů stanovených pro přijímací řízení. Vzhledem k tomu, že se autor této práce již setkal a nadále se setkávám ve své praxi s jedinci, kteří neumějí plavat, je nutné zavést opětovně do přijímacích testů plavání. Je to jeden z aspektů a priorit hesla policie „Pomáhat a chránit“, jelikož někteří jedinci nejsou schopni v případě, kdy může hrozit utonutí osoby, zakročít.
2. V přijímacích testech je nutno stanovit taková kritéria, aby uchazeč, který je splní, svojí fyzickou kondicí převyšoval průměrného občana z civilního sektoru. Toto lze nastavit zvýšením spodní hranice splnitelnosti fyzických testů na určený počet bodů.
3. Přijímací proces zahájit s osobou starší 21 let. V období od plnoletosti do uvedeného věku 21 let se většina osob projevuje značnou osobnostní nevyzrálostí. Tyto aspekty se poté negativně projevují na výkonu služby každého jednotlivce a často tak nastává problém získání si přirozeného respektu a autority ve vztahu k občanům. Zde je nutné neopomenout fakt, že negativní stránkou je rovněž skutečnost zrušení základní vojenské služby potřebné k získání základních atributů ve vztahu k nadřízeným

a dodržování pravidel vojenského vystupování. Toto upřednostňuje fakt, že policie je vojensky organizovaný sbor.

4. V první části základní odborné přípravy navrhuji zvýšit časovou dotaci na dvouměsíční. Jak již bylo uvedeno, vzhledem k absenci základní vojenské služby je třeba při přípravě policisty věnovat větší pozornost základním návykům po stránce vystupování, ústrojové kázně, etického kodexu policisty a jeho dodržování. Zvýšení časové dotace v první části odborné přípravy (z jednoho měsíce na dva) by přineslo kladné výsledky i po stránce zvyšování fyzické kondice policistů a její úroveň by bylo možné posunout vysoce nad průměr běžné populace, což je nutnou podmínkou vzhledem k náročnosti výkonu služby policisty.
5. V rámci základní odborné přípravy, která probíhá ve školách „MV ČR“ a kde do dnešní doby není spolupráce se Školními policejními středisky na takové úrovni, aby byla v druhé části odborné přípravy policistů ve Školním policejním středisku možnost navázat na výuku a činnost škol „MV ČR“, je nutno stanovit povinnost pro učitele uvedených škol absolvovat stáže na základních útvech Policie ČR, a to dle svého zaměření ve výkonu služby s nastaveným časovým horizontem, který se bude opakovat s určenou pravidelností (např. jednou za tři roky absolvovat půlroční stáž ve výkonu služby). Tím se zvýší profesionalita a větší možnost předávání praktických zkušeností policistům zařazených ve výuce škol „MV ČR“. V rámci škol „MV“ zvýšit časovou dotaci jak na fyzickou, tak na střeleckou přípravu, včetně nácviku modelových situací souvisejících s výkonem služby.
6. V rámci druhé části základní odborné přípravy zvýšit časovou dotaci na fyzickou a střeleckou přípravu a nastavit vyšší kritéria pro splnění cílů v této oblasti.
7. V rámci dalšího vzdělávání policistů ve Školním policejním středisku zavést do všech kurzů, které probíhají, povinné fyzické testy stanovené dle interních aktů řízení. Tyto fyzické testy by měl plnit každý policista jedenkrát ročně. V případě nesplnění nechat možnost opravy a následně věc řešit kázeňsky. Zavést do systému celoživotního vzdělávání povinně kurz „taktika zákroku“, a to pro všechny policisty. Tato nutnost vyplývá ze statistik a poznatků výkonu služby, kdy se nejvíce útoků na policisty uskuteční při kontrole vozidla - jedná se o nejnebezpečnější zákrok pro policistu vůbec.

Vzhledem k tomu, že změna požadavků v rámci přijímacího řízení by vyžadovala nejenom změnu zákona, ale i interních aktů řízení, předám své návrhy na

změny odboru vzdělávání a služební přípravy Policejního prezidia ČR. Rovněž tak pokud jde o změny v rámci základní odborné přípravy realizované ve školách „MV ČR“, je možné podat podnět na změny pouze prostřednictvím odboru vzdělávání a služební přípravy Policejního prezidia ČR, navíc s nejistým výsledkem, neboť tyto školy jsou zařízením Ministerstva vnitra ČR a nikoli Policie ČR, což značně komplikuje i spolupráci těchto škol a Školních policejních středisek Policie ČR.

Pokud se jedná o změny v rámci Školního policejního střediska, jsou v rámci subordinace předávána cestou vedoucího Školního policejního střediska, Krajskému ředitelství policie Hlavního města Prahy, které Školní policejní středisko přímo řídí. Předpokládám, že na základě rozhodnutí krajského ředitele bude možné navrhované změny v dohledné době realizovat. Po ověření navrhovaných změn v tzv. pilotním projektu bude možné prostřednictvím odboru vzdělávání a služební přípravy Policejního prezidia ČR zavést tyto změny i v ostatních Školních policejních střediscích v rámci všech krajských ředitelství Policie ČR.

Na základě výsledku osobní praxe považuji za nutné policistům předat informace ohledně takticky správného postupu při vstupu do budovy, zastavení vozidla a alespoň nastínit problematiku aktivního střelce. Co se týká této nové problematiky aktivního střelce, autor této bakalářské práce zjistil, že policisté absolvující základní odbornou přípravu či služebně starší policisté tuto problematiku vůbec neznají. Jestliže by tato problematika nastala v praxi, tak zasahující policista nemůže říct, že neví, co má dělat nebo že se s tím nikdy nesetkal. V práci jsou popsány základní údaje k této problematice. Jednou z četných činností, se kterou se setká policista dislokovaný v rámci služby pořádkové policie, je realizace oprávnění s využitím aplikace ustanovení o zastavování motorového vozidla. Autor v práci apeluje na správné zastavení a pozici pěší hlídky a motorizované hlídky. V praxi se autor této práce z pozice instruktora Policie ČR stále setkává se špatnými návyky při zastavování motorového vozidla, kdy policistům hrozí nebezpečí nebo dokonce i smrtelné zranění. Při správném zastavení vozidla a provedení zákroku, který je popsán v této bakalářské práci, by se mělo toto nebezpečí a výskyt zranění policistů snížit na minimum.

V bakalářské práci je rovněž demostrováno a specifikováno služební vybavení, kterým by měl každý řadový policista, dislokovaný v rámci služby pořádkové policie, disponovat na služebním opasku. V kapitole 5, z pohledu taktického, je poukázáno na

výhody sjednoceného rozmístění tohoto služebního vybavení. Policista by se měl po celou dobu služebního poměru vzdělávat a snažit správně používat a využívat věci, které mu byly svěřeny.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ:

Literatura:

1. ŠKODA, J. *Zákon o Polici České republiky: s komentářem*. Vyd. Plzeň: A. Čeněk, 2009. 396 s. ISBN 978-80-7380-160-1.
2. TOMEK, P. *Zákon o služebním poměru příslušníka bezpečnostních sborů: s komentářem*. Olomouc: Amag, 2007. 176 s. ISBN 978-80-72-63-385-2.
3. NÁCHODSKÝ, Z. *Taktika policejní akce*. Praha: Armex, 1993. 232 s. ISBN 820-80-9468-05-2.
4. VANTUCH, P. *Trestní zákoník s komentářem: komentář k zákonu č. 40/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů: informace z judikatury: k 1.8.2011*. Olomouc: Anag, 2011. 1368 s. ISBN 978-80-7263-677-8.
5. ADAMS, J. a kol. *Jak přežít v betonové džungli*. Praha: Amex, 2001. 183 s. ISBN 758-56-7-489-36-4.
6. VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky: s komentářem*. Vyd. 1. Praha: C.H.Beck, 2009. 442 s. ISBN 978-80-7400-142-0.
7. MACEK, P. FILÁK, A. *Pořádková činnost policie*. Praha: Police History, 2002. 97 s. ISBN 80-86477-10-x.

Internetové zdroje:

8. HISTORY. *1900s. about. com* [online]. c1999 [cit. 19.dubna 2014]. Dostupné z WWW:<<http://history1900s.about.com/od/famouscrimesscandals/a/columbine.htm>>.
9. WSWWS. *wswws.org* [online]. c2004 [cit. 19.dubna 2014]. Dostupné z WWW:<<http://www.wswws.org/en/articles/2004/05/erfu-m11.html>>
10. TASER. *Produkty Státní bezpečnostní sbory* [online]. c2011 [cit. 18.dubna 2014]. Dostupné z WWW:<<http://www.taser.cz/Menu-TASER-produkty-Statni-bezpecnostni-sbory-Lekarska-hlediska/166/>>.

11. TASER. *Produkty Státní bezpečnostní soubory* [online]. c2011 [cit. 18.dubna 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.taser.cz/Menu-TASER-produkty-Statni-bezpecnostni-sbory-Souhrn/131/>>.

Právní předpisy:

12. ČESKO. Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky (tištěný zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2013, částka 3, s. 98-110.
13. ČESKO. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (tištěný zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2013, částka 17, s. 670.
14. ČESKO. Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů v platném znění (tištěný zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2013, částka 12, s. 333-350.
15. ČESKO. Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (tištěný zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2013, částka 10, s. 230-250.
16. ČESKO. Zákon č. 361/2003 Sb. o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (tištěný zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2013, částka 15, s. 213-245.
17. ČESKO. Nařízení Ministra vnitra č. 40/2010 o vzdělávání v policejních školách a školských zařízení Ministerstva vnitra v dalších vzdělávacích zařízení Čl. 4, Základní odborná příprava.
18. ČESKO. *Závazný pokyn policejního prezidenta č. 4/2009 o provádění služební přípravy příslušníků Policie České republiky*. Praha, 2009, s. 98.

SEZNAM OBRÁZKŮ

19. Obr. 1. *Dvojčlenný a čtyřčlenný tým*.....23
20. Obr. 2. *Uspořádání věcí na služebním opasku*.....34
21. Obr. 3. *Vystřelení drátů s taseru*.....38
22. Obr. 4. *Zásah pachatele taserem*.....38